

Sørine Godtfredsens prædiken 21. søndag efter trinitatis

Taler

Sørine Godtfredsen
Præst

Dato

24. oktober 2021

Sted

Jesuskirken, Valby

Måske tænker man ikke så meget over det, men man er nærmest altid i færd med at lede efter tegn på, hvem de andre er. Hele tiden giver vi os selv til kende gennem det vi gør og siger, og af samme grund skal man være varsom med at leve alt for stille. Man risikerer at komme til at gå gennem livet uden, at ret mange lærer én at kende, og man kan vel godt se det som en slags pligt at træde frem og lade andre vide, hvad ens hjerte rummer. Det kan bestemt blive for meget med personer, der bare larmer og dominerer og meget gerne hele tiden vil bemærkes, men det kan også blive for lidt med dem, der vænner sig til ikke at bidrage til samtalen. Man kan ind imellem blive lidt utålmodig angående dem, der nærmest ingenting mener, for ethvert fællesskab lever af, at nogen siger noget. At nogen giver sig til kende. Ellers ville der være øde og stilhed og mangel på livskraft og inspiration. Vi lever i meget høj grad af, at nogen siger noget. Vi lever af hinandens ord, og vi kan miste liv ved hinandens stilhed.

Den kongelige embedsmand, der opsøger Jesus i fortællingen i dag, kommer til at vinde liv og styrke gennem ord på en måde, han næppe havde forestillet sig. Hans søn ligger syg hjemme i byen Kapernaum, og nu satser han på Jesus som den, der skal hjælpe. Han beder ham direkte om at følge med sig hjem og helbrede sønnen, men efter at Jesus har irriteret sig lidt over alle dem, der kræver tegn og mirakler for at kunne tro, siger han blot, at sønnen allerede er rask. Helbredelsen sker gennem den kraft, der strømmer fra Jesu vilje til at værne om andre ved at tale og give sig selv til kende. Og drengens far tager det til sig, for vi hører jo, at han troede Jesus på hans ord og gik. Han har ikke set store tegn, der er ikke sket synlige mirakler, der er blot Jesu stemme og ordene: ”Gå hjem, din søn lever.” Klart fortælles det her, at Ordets kraft kan skabe liv og tro i mennesker, og mens det kun er Jesus, der med sit ord kan overvinde døden, kan vi alle sammen ved at bruge den talens kraft, der er én af vore smukkeste gaver fra Gud, udvirke meget godt.

Det slog mig, da Michael Laudrup sidste lørdag blev kåret til det største danske sportsnavn nogensinde. Det var på ingen måde overraskende, at det blev ham, Laudrup har længe haft urørlig status, men overraskende var det til gengæld, at han pludselig i sin takketale gav sig til kende. Man kunne se det på ham. Han ville os noget, og han sagde, at han på sin vis ikke brød sig om at blive kåret, da han finder det uretfærdigt og umuligt at sammenligne præstationer over så lang tid og mellem så forskellige sportsgrene. I stedet betonedes Michael Laudrup, hvilken glæde sport generelt kan sprede og beskrev, hvordan han som barn sad foran fjernsynet og heppede på speedwaykører Ole Olsen og badmintonspiller Lene Køppen. Præcis som jeg selv gjorde i 1970'erne. Den slags bor dybt i erindringen, og mens en ting var, at Michael Laudrups tale på smuk vis rettede fokus væk fra ham selv og hen på os alle, var noget andet det inspirerende ved at opleve, hvordan dette menneske, der efter en karriere som én af verdens bedste fodboldspillere, ikke har bidraget så voldsomt meget til den fælles samtale, pludselig talte. Vi havde vel vænnet os til, at han levede temmelig stille, og nu stod han dér med hele sin status i ryggen og *ville* os noget. Og så lytter man, for så er der med ét skabt nyt liv.

Nu sagde jeg før, at det kan ses som en pligt at ville sine medmennesker noget, hvilket jo ikke betyder, at jeg ikke godt ved, at nogen bare ikke har lyst til tage ordet. Det kan der være mange årsager til, som ikke kommer andre ved, men det vigtigste er, at vi forstår betydningen af ord og sprog. Man kan nemlig mærke det, når det ikke fylder nok. For eksempel når det i denne epoke – også blandt politikere, hvilket vi i ekstra grad vil erfare her frem til kommunalvalget – er blevet norm at vise billeder af sig selv. Enten i form af renskurede portrætter eller som en strøm af hverdagsøjeblikke, hvor man er i gang med at vaske op eller bage boller, hvilket udgør en noget forenklet kommunikationsform, sammenlignet med sproget. Vi må ikke vænne os til den hurtige billedkommunikation – eller manipulation, om man vil – for vi skal især kende hinanden på det, der kommer ud af munden. Ordene, vi siger, udgør den mest direkte adgang til vores sjæl, for ordene er forbundet med det inderste sindelag. Det er jo derfor, det er så ubehageligt at lyve – man ved godt, at man forråder sit eget hjerte, og den, der vænner sig til at lyve, kan være på vej til at miste selve sin værdighed i verden. Men hvad med gerningerne, vil nogen spørge. Er det ikke også dem, der afslører, hvem vi er? Jo, men gerningerne kan ikke ses uafhængigt af sjælen og det, man tror på. Gerningerne udspringer af vores personlighed, dén formes gennem troen, og troen udspringer af det, vi hører.

Derfor er det så afgørende i dag at bemærke, at embedsmanden tror Jesus alene på hans ord. Han ved endnu ikke, om hans søn vil blive rask, men han går derfra i tro, fordi Jesus har talt. Dén ærefrygt for det talte ord gennemsyrrer den kristne tradition, hvor Ordet forbindes med selve skaberkraften, hvormed vores evne til at tale også må ses som noget, der kan værne om liv. Præcis som vi ved at tie kan dræbe liv, når man frygter, at den, der sidder tavs overfor én, lige nu er så skuffet, at han måske mister hengivenhed. Åh, sig nu noget, tænker man. Tal til mig, for stilheden kan dræbe liv, mens ganske få ord kan genoplive. Den tyske tænker Wilhelm von Humboldt siger det sådan her: ”Sproget er tankens dannende organ. Den intellektuelle virksomhed som er helt igennem åndelig.” Hvormed den også er guddommelig. Derfor har vi evnen til – ligesom embedsmanden i dag – at komme til tro gennem Guds tale til os, for der er en tråd gennem hans ord og ind i vore sind, der gør, at vi kan lytte. Men hvor taler Gud? Kristendommen lærer os, at Gud taler gennem alle tider på alle steder. Vi tiltales her i kirken, hvor mennesket på særlig vis kan glemme alt andet og lade Gud komme til, fordi Ånden i dette rum er iblandt os, men almagten taler også ved havet, mellem træerne, i vinden, i håbet, i musikken, og i øjeblikket, hvor man pludselig aner, at tiden står stille, mens man berøres af noget andet end det jordiske. Med ét ved man, at salighed kan opløse tid, at evigheden findes og at man – hvis man hører ordentligt efter – kan erkende, at Guds stemme vil mig noget.

Når jeg personligt ikke bryder mig om at blive fotograferet og nok aldrig kommer til at begribe den dybere mening med selfie-epoken, skyldes det ubehaget ved at blive fastholdt som ren udvendighed. Jo mere vi fremstiller os selv gennem de mange stivnede øjeblikke, desto mere risikerer vi at komme på afstand af den livskraft, der bor i sproget. Af Ånden i det talte ord. Om denne Ånd skriver Grundtvig, at den kun kan: ”bevise sit Liv i det ligeledes usynlige, men dog giennem Øret hørlige og i Hjertet følelige, og for saavidt sandselige Ord...” Ånden er nærværende gennem det, vi hører, for Ånden – altså, Guds livgivende kraft i og mellem os – bor i særdeleshed i sproget. Derfor tror jeg på vigtigheden af i et land at tale det samme sprog og virkelig lære det, hvis man ikke er født med det. Vi har i årtier undervurderet betydningen af at mestre det samme danske sprog, og svigter vi omhyggeligheden med sproget til fordel for den overfladiske billedselvfremstilling, alt for mange bandeord og almindelig flygtig omgang med ord samt sprognævnets til tider lidt følgagtige syn på alt dette, vil det føles, som om alt det usynlige, som Grundtvig taler om, ikke når

frem til os. Derfor kan man blive så bevæget, når man synger sammen, derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan man taler, og derfor bliver det bemærket, når landets største fodboldstjerne pludselig åbenlyst vil os noget. Man mærker strejf af den Ånd, der bor i den levende tale, som den gode Gud har givet os.

Dette er et mirakel. Vi har allerede fået det, fordi vi kan værne om liv ved at tale og give os selv til kende. Og mens vi kan indse en del af dette ved at opleve det vidunderlige i en andens vilje til at tale til én, forstår vi det på dybere niveau gennem beretningen om faderen med den syge søn, der tror Jesus på hans ord, allerede inden han opdager, at sønnen er blevet rask. Miraklet er givet med ordet, der i os kan skabe tro på, at livet i sidste ende vil sejre over døden. Som Kristus sejrede, da han rejste sig fra graven. Dette er kernen i den livskraft, jeg taler om, den irrationelle, overvældende og gådefulde fornemmelse af, at livet fortsætter, selv om vi skal dø. Og at vi, selv når vi har mistet, midt i sorgen kan mærke selve livets intensitet. Den løber stadig gennem sindet, og dén livskraft kan vi styrke i hinanden, hver gang vi udviser vilje til at tale fra hjertet. Dén vilje er på spil, når vi leder efter tegn på, hvem den anden er og længes efter at mærke, at vi i sidste ende ikke er alene. Vi hører sammen – levende som døde – gennem de ord, Gud har givet os, og vi er, mens vi lever på jorden, fælles om at ære det kærlighedsbud, Jesus her har overleveret med sin egen stemme. Vi har selv hørt det og ved, at vores fællesskab afhænger af det. Så lev ikke alt for stille, tal, sig ordene og stræb efter at give dig selv til kende.

Ellers bliver der øde og stilhed mellem os, og så glemmer vi, at også Gud taler til os – med Åndens sværd, som Paulus siger i teksten, vi hørte tidligere. Han taler ud af den Ånd, der inden skabelsen svævede over vandene, og som blev til det menneskeliv vi kender. Det, der faldt ned i syndigheden og siden ved Jesus er blevet rejst op igen. Gud taler, fordi han vil os så ubetinget, at han lod sin egen levende søn træde ind i verden for at få os alle til at lytte og tro på, at livet virkelig er stærkere end døden. Så lad os dog tage Jesus på ordet og tro på ham, og lad os dog tage hinanden på ordet og værne om livet sammen. For Ordet er af Gud, og Ordet er liv, og hver gang døden har talt, taler livet stærkere og højere i kraft af selve evigheden. For Gud tier aldrig. Amen.

Kilde

jesuskirken.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

21. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

Relateret

Michael Laudrups tale ved Danmarks Idrætsforbunds jubilæumsshow
16. oktober 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/soerine-godtfredsens-praediken-21-soendag-efter-trinitatis>